

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa G. Z., C. M.
przeciwko K. J. prowadzącemu Firmę Handlowo - Usługową "I."
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 listopada 2010 r.,
skarg powodów G. Z. i C. M. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w K.
z dnia 9 listopada 2007 r.,

odrzuca skargi.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy oddalił powództwa G. Z., C. M. i W. S. o zasądzenie od pozwanego K. J. kwot odpowiednio: 82.127,31 zł, 101.480,63 zł i 85.184,84 zł, w każdym przypadku wraz z ustawowymi odsetkami, umarzając postępowanie w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 23 listopada 2007 r. odmówił powodom sporządzenia uzasadnienia wyroku z 9 listopada 2007 r. i doręczenia odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem z tej przyczyny, że wniosek powodów (reprezentowanych przez pełnomocnika) został złożony na dzienniku podawczym Sądu Okręgowego przed publikacją wyroku, tj. w dniu 9 listopada 2007 r. o godz.

14.22, podczas gdy wyrok ogłoszono tego dnia o godz. 14.40. Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2008 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenia powodów C. M. i W. S. na postanowienie z 23 listopada 2007 r. z powodu nieuiszczenia przez wnoszącego je profesjonalnego pełnomocnika należnych opłat, a Sąd Apelacyjny postanowieniem z 27 marca 2008 r. oddalił zażalenie G. Z. na postanowienie Sądu pierwszej instancji z 23 listopada 2007 r.

Pełnomocnik powodów C. M. i G. Z. złożył skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 9 listopada 2007 r., opierając je na:

1. niezastosowaniu fundamentalnych zasad prawa pracy wynikających z art. 13 k.p.;
2. niezastosowaniu fundamentalnych zasad prawa pracy wynikających z Kodeksu pracy, a w szczególności naruszenie art. 13 w związku z art. 18 k.p.;
3. niezastosowaniu fundamentalnych zasad prawa pracy „wynikających z przepisu art. 24 oraz art. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucji”;
4. niezastosowaniu fundamentalnych zasad prawa pracy, co wynika z „błędnej interpretacji przepisu art. 149 k.p.”;
5. błędnej wykładni i niezastosowaniu art. 151¹ i nast. k.p.;
6. naruszeniu art. 61 k.c. w związku z art. 300 k.p.;
7. naruszeniu art. 129 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 272 k.p.c., art. 236 w związku z art. 278 k.p.c.

Według skarżących, szkoda wyrządzona im zaskarżonym wyrokiem spowodowana została „nieotrzymaniem należnego pracownikom wynagrodzenia”.

Skarżący podnieśli nadto, że „wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe z uwagi na błędną ocenę stanu prawnego przez sąd i występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, gdyż poprzez brak możliwości rozstrzygnięcia przez sąd drugiej instancji uniemożliwiono powodom weryfikację orzeczenia sądu pierwszej instancji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji, kończącego

postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wyjątek od tej zasady przewidziano w art. 424¹ § 2 k.p.c. W sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi uzależniona jest od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Pojęcie wypadku wyjątkowego dotyczy zarówno przyczyn niezgodności z prawem wyroku ocenianych w kontekście naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, jak i przesłanek, dla których strona postępowania sądowego nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych do zaskarżenia wyroku.

Obowiązkiem skarżącego jest wykazanie w skardze, stosownie do treści art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., że zachodziły takie uzasadnione obiektywnie okoliczności, które uniemożliwiły stronie zaskarżenie wyroku w drodze dostępnych środków prawnych. Wykazanie wystąpienia wyjątkowego wypadku uzasadniającego wniesienie skargi, stanowi samoistny element skargi i należy do jej wymogów konstrukcyjnych, którego brak nie może być przez stronę naprawiony. Okoliczności, w jakich doszło do niezaskarżenia wadliwego z punktu widzenia strony wyroku, mają zasadnicze znaczenie dla odpowiedzialności subsydiarnej Skarbu Państwa, to bowiem strona winna wykazać, że za pomocą dostępnych jej środków prawnych uczyniła wszystko, żeby szkody uniknąć lub zapobiec jej powstaniu.

W niniejszych skargach powodowie nie powołują się na żadne wyjątkowe okoliczności, uniemożliwiające im wzruszenie będącego przedmiotem skargi wyroku. Strona skarżąca, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie złożyła apelacji od wyroku Sądu Okręgowego, a w uzasadnieniu skargi brak jest jakiegokolwiek wyjaśnienia co do przyczyn nieskorzystania z tej drogi zaskarżenia wyroku Sądu pierwszej instancji. Jeżeli taką przyczynę miałyby stanowić odmowa sporządzenia uzasadnienia wyroku i doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem, to oczywiste jest, że niezaskarżenie wyroku Sądu Okręgowego nastąpiło nie na skutek wyjątkowych okoliczności, tylko na skutek uchybienia pełnomocnika

powodów, który przedwcześnie złożył wniosek w tym przedmiocie. Z utrwalonego już w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że okolicznościami uzasadniającymi potraktowanie sytuacji jako wyjątkowej w rozumieniu omawianego przepisu może być, na przykład, ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa, czy uzyskanie błędnej informacji od sądu, co uniemożliwiło stronie skorzystanie z przysługującego jej środka zaskarżenia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006 nr 6, poz. 113, z dnia 2 marca 2006r., I BU 2/05, LEX nr 299165, czy z dnia 21 listopada 2007 r., I BP 41/07, niepublikowane). Strona skarżąca jakiegokolwiek tego typu okoliczności zaś nie wskazała. Niedopuszczalność skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, wynikająca z możliwości zaskarżenia prawomocnego wyroku sądu, występuje zaś zarówno przy świadomej rezygnacji strony z wniesienia środka zaskarżenia, jak i przy zawinionej przez stronę niemożności skorzystania z tego środka (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., V CNP 187/07, Biuletyn Sądu Najwyższego 2008 nr 4, poz. 13).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 i 2 k.p.c.).